

کد کنترل

239E

239

E

دفترچه شماره (۱)
صبح جمعه
۹۸/۱۲/۹

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)

آزمون ورودی دوره دکتری (نیمه‌تمهیز) – سال ۱۳۹۹

رشته زبان‌شناسی – کد (۲۸۰۸)

مدت پاسخ‌گویی: ۱۲۰ دقیقه

تعداد سوال: ۹۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سوالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی: کلیات زبان‌شناسی – دروس پایه زبان‌شناسی (آواشناسی و اوج‌شناسی – صرف – نحو – معناشناسی – مکاتب زبان‌شناسی – تجزیه و تحلیل کلام) – مسایل میان‌رشته‌ای زبان‌شناسی (جامعه‌شناسی زبان – روان‌شناسی زبان – زبان‌شناسی رایانشی)	۹۰	۱	۹۰

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سوالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون، برای تعلیمی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

۱۳۹۹

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول ذیل، بهمنزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب ..... با شماره داوطلبی ..... با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود را با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخ‌نامه و دفترچه سوالات، نوع و کد کنترل درج شده بر روی دفترچه سوالات و پائین پاسخ‌نامه‌ام را تأیید می‌نمایم.

امضا:

- ۱- در کدام گزینه، همه واکه‌ها دارای مشخصه «نرم» (Lax) هستند؟
- a, i, o, e (۲)   e, a, o, e (۱)
 a, u, ی, a (۴)   o, ی, e, ۰ (۳)
- ۲- در تلفظ کدام جفت‌واژه فرایند تولید ناقص روی می‌دهد؟
- (۱) سطر، گرم
 (۲) دکان، خطدار
 (۳) کیک، دارو
 (۴) توب، تبر
- ۳- کدام گروه از صداهای زیر همگی سایشی هستند؟
- c, ی, ج, ی, ۰ (۲)   s, v, x, h (۱)
 t, ۰, ی, ۰, ی (۴)   s, z, d, ۰ (۳)
- ۴- کدام یک از گزینه‌ها یک مجموعه کمینه است؟
- (۱) [بید، قید، صید]
 (۲) [بید، باد، بد]
 (۳) [قید، غیب، عیب]
 (۴) [گفتار، کفتار، رفتار]
- ۵- در تلفظ کدام گزینه فرایند «حذف» به کار می‌رود؟
- (۱) کارمند   (۲) خوشبیان
 (۳) بردار   (۴) دستگیره
- ۶- در کدام کلمه فرایند «کوتاه‌شدگی واکه» دیده می‌شود؟
- (۱) ماهتاب ← مهتاب   (۲) دامن ← دامان
 (۳) دندان ← دندون   (۴) روحانیون ← روحانیان
- ۷- در تلفظ کدام گزینه فرایند واجی درج به کار می‌رود؟
- (۱) نامدار   (۲) کردگار
 (۳) دستگاه   (۴) پیش‌بند
- ۸- در خوشة همخوانی پایان کدام کلمه «اصل توالی رسایی» (Sonority Sequencing Principle) رعایت شده است؟
- (۱) قفل   (۲) ۰مر
 (۳) مرد   (۴) فکر
- ۹- کدام یک از تغییرات آوایی، منطبق بر قانون گرویم است؟
- d → d^h (۲)   b^h → b (۱)
 x → k (۴)   f → p (۳)
- ۱۰- در جمله «کتاب روی میز است»، از لحاظ معناشناختی، کدام کلمه بیشترین سهم را در بیان معنایی جمله به عهده دارد؟
- (۱) کتاب   (۲) روی
 (۳) میز   (۴) است
- ۱۱- نقش معنایی کلمات «محسن، نامه، استاد» در جمله «محسن از ارسال نامه به استاد خرسند است» به ترتیب کدام است؟
- (۱) کنشگر، تجربه‌گر، کنش‌پذیر
 (۲) کنشگر، تجربه‌گر، هدف
 (۳) تجربه‌گر، کنش‌پذیر، هدف

- ۱۲- کدام گزینه شمول معنایی میان دو واژه را نشان می‌دهد؟

(۱) زیپ - شلوار   (۲) دست - لباس
 (۳) شلوار - لباس   (۴) دکمه - پیراهن

۱۳- در جمله زیر، چند فعل با مشخصه صرفی نحوی [Pres + تولید شده است] است؟

«ممکن است باز هم اصرار کرده باشد که وقتی همه بروند، او نیز با آن‌ها خواهد رفت.»

(۱) یک   (۲) دو   (۳) سه   (۴) چهار

۱۴- در چارچوب نظریه واژه‌گرای ترتیب سطوح (Level Ordering Hypothesis) در کدام گزینه، فرایندهای ساخت‌وازی هر سه سطح رخ داده است؟

(۱) علوم سیاسی‌ها   (۲) اصول گرایی اش
 (۳) کفش سفید قدیمی ترش   (۴) تماشاگر ناماها

۱۵- به کار بردن واژه «آز» به جای واژه «آزمایشگاه» نمایان گر کدام فرایند واژه‌سازی است؟

(۱) ابداع (Coinage)   (۲) کوتاه‌سازی (Shortening)
 (۳) ترخیم (Truncation)   (۴) تکرار ناقص (Partial Reduplication)

۱۶- در کدام نمونه‌ها، فعل جمله اصلی بر جمله‌واره‌های وابسته، حاکمیت تتابی (Theta govern) دارد؟

۱-I Thought [John a great friend]
 ۲-John decided [to see the movie]
 ۳-John arrived [totally exhausted]
 ۴-John came [to see the movie]

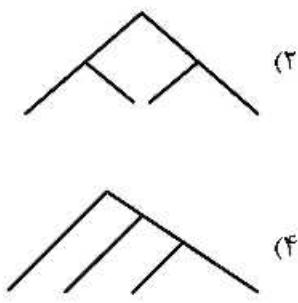
۱۷- در کدام جمله استنادی‌سازی از جایگاه غیرموضع صورت گرفته است؟

(۱) ماه گذشته بود که والدینم آپارتمان را به علی اجاره دادند.
 (۲) به علی بود که ماه گذشته والدینم آپارتمان را اجاره دادند.
 (۳) این آپارتمان بود که ماه گذشته والدینم به علی اجاره دادند.
 (۴) والدینم بودند که ماه گذشته آپارتمان را به علی اجاره دادند.

۱۸- با توجه به این که شخص و شمار یک مشخصه دستوری محسوب می‌شوند، در کدام گزینه واژه‌امیخته (Portmanteau Morph) وجود دارد؟

(۱) نمی‌خورند   (۲) می‌خورانند   (۳) نمی‌خورندند   (۴) می‌خورده‌اند

۱۹- کدام نمودار ساختار نحوی عبارت «این جواهر بسیار گران قیمت» را بازنمایی می‌کند؟

۲۰- عبارت زیر معرف کدام جهانی زبانی است؟ «اگر زبانی دارای آرایش و ازگانی VSO باشد، آن زبان پیش اضافه‌ای است.»	۱) صرفی ۲) کاربرد شناختی ۳) تلویحی ۴) دستوری
	۲۱- کدام مکتب «معنا را مقید به بافت و کاربرد» قلمداد می‌کند؟
۱) برآگ ۲) لندن ۳) زیشی ۴) کپنهایگ	
	۲۲- ردپای زبان‌شناسی پیکره‌ای را در کدام یک از نحله‌های زبان‌شناسی می‌توان یافت؟
۱) رده‌شناسی ۲) ساخت‌گرایی ۳) نقش‌گرایی ۴) صورت‌گرایی	
	۲۳- در کاریکلماتور زیر کدام یک از اصول گراییس نقض شده است؟
	«برای همزنگ شدن با جماعت همه را رنگ کرد.»
۱) ربط ۲) کمیت ۳) کیفیت ۴) شیوه	
	۲۴- کدام گزینه معرف یک Diectic Expression است؟
	۱) آن احمق‌ها ۲) احمق‌های جوان ۳) این احمق‌بازی‌ها ۴) یک کار احمقانه
	۲۵- «بی‌ادبی سیاسی» به عنوان یکی از حوزه‌های جدید پژوهشی در کدام یک از رویکردهای تحلیل گفتمان قابل بررسی است؟
۱) تعاملی ۲) ساخت‌گرا ۳) نقش‌گرایی ۴) شناختی	
	۲۶- آواهای {b, d, g} با کدام «آغازش» (Initiation) تولید می‌شوند؟
۱) نرمکامی (Vclaric) ۲) ششی (Pulmonic) ۳) چاکنایی برون‌سو (Egressive Glottal) ۴) چاکنایی درون‌سو (Ingressive Glottal)	
	۲۷- زمان آغاز واک (VOT) در کدام کلمه بیشتر است؟
۱) pin ۲) spin ۳) bin ۴) scope	
	۲۸- در مورد «سازه» (formant) اول واکه‌ها، کدام گزینه درست است؟
۱) پسین بودن واکه با مقدار سازه نسبت عکس دارد. ۲) ارتفاع واکه با مقدار سازه نسبت مستقیم دارد. ۳) ارتفاع واکه با مقدار سازه نسبت عکس دارد. ۴) گرد بودن واکه با مقدار سازه نسبت عکس دارد.	
	۲۹- همخوان دوم در کدام واژه «سخت‌کامی» تولید می‌شود؟
۱) سکان ۲) سگه ۳) سگو ۴) چکش	
	۳۰- کدام گزینه یک همخوان صفيری (sibilant) را نشان می‌دهد؟
۱) همخوان سایشی لثوی بی‌واک ۲) همخوان سایشی لثوی دندانی واکدار ۳) همخوان سایشی ملازی بی‌واک ۴) همخوان سایشی میان دندانی واکدار	
	۳۱- کدام فرایند در زبان فارسی با قالب قاعدة گشتاری (Transformational rule format) صورت‌بندی می‌شود؟
۱) کشش جبرانی (Compensatory Lengthening) ۲) هماهنگی واکه‌ای (Vowel Harmony) ۳) واکرفتگی پایانی (Final Devoicing) ۴) همگونی جایگاه تولید خیشومی (Nasal Place Assimilation)	

- ۳۲- بین قاعدة «خیشومی‌شدگی واکه پیش از همخوان خیشومی» و قاعدة «حذف همخوان خیشومی از جایگاه پس از واکه» چه نوع تعاملی (Interaction) وجود دارد؟

- (۱) زمینه‌افزایی (Feeding)
 (۲) زمینه‌کاهی (Bleeding)

- (۳) عکس زمینه‌افزایی (Counter Feeding)
 (۴) عکس زمینه‌کاهی (Counter Bleeding)

- ۳۳- به لحاظ مختصه‌های طبقه اصلی (Major Category Features) کدام گروه بک طبقه طبیعی (Natural Class) محسوب می‌شود؟

r , l , ll , j (۲)	p , b , s , m (۱)
w , u , o , v (۴)	c , r , l , n (۳)

- ۳۴- تلفظ واژه «باران» /baran/ به صورت «بارون» [barun] شامل کدام فرایند واجی می‌شود؟

- (۱) همگونی (Assimilation)
 (۲) ارتقاء واکه (Vowel Raising)

- (۳) افتادگی واکه (Vowel Lowering)
 (۴) خیشومی‌شدگی (Nazalization)

- ۳۵- مشخصه «پیوسته» (Continuant) کدام یک از گروه‌های زیر را از یکدیگر تفکیک می‌کند؟

- (۱) همخوان‌های گرفته (Obstruent) را از همخوان‌های رسا (Sonorant)

- (۲) همخوان‌های سایشی (Fricative) و انسایشی (Affricate) را از ناسوده (Approximant)

- (۳) همخوان‌های انفجری (Plosive)، انسایشی (Affricate) و خیشومی (Nasal) را از سایر آواها

- (۴) همخوان‌ها را از واکه‌ها

- ۳۶- در زبان سانسکریت چهار زمان صرفی حال، گذشته، آینده و شرطی وجود دارد که با دو مشخصه دو ارزشی [±الف] و [±ب] به ترتیب زیر می‌توان آن‌ها را توصیف کرد.

	مشخصه			
	گذشته	حال	آینده	شرطی
[الف]	+	-	+	←
[ب]	+	+	-	←

دو مشخصه که چهار زمان یادشده را از هم متمایز می‌کنند، کدام‌اند؟

- (۱) [گذشته] [آینده]
 (۲) [گذشته] [حال]

- (۳) [حال] [آینده]
 (۴) [حال] [شرطی]

- ۳۷- در دو جمله زیر، ساختار موضوعی «جوان پسند» به ترتیب، با ساختار موضوعی کدام واژه‌های مرکب همسان است؟

الف- «لحن پدربرزگش جوان پسند» است و همیشه بچه‌های محله را پای صحبت‌هایش میخ کوب می‌کند.»

ب- «طبع پدربرزگش جوان پسند» است و بعد از فوت همسرش با خانم جوانی ازدواج کرد.»

- (۱) خود پسند - دل پسند
 (۲) دل پسند - خود پسند

- (۳) آسان پسند - خدا پسند
 (۴) خدا پسند - آسان پسند

- ۳۸- در کدام فعل‌های زیر، به ترتیب، نمونه‌ای از نمود نهی (Empty Exponence) و نمود صفر (Zero Exponence) دیده می‌شود؟

«سرمربی مشتش را با خشم بر نیمکت کوباند، اما کمک‌مربی‌ها عصبانیت‌ش را فرونشانندند»

- (۱) کوباند - کوباند
 (۲) فرونشانندند - کوباند

- (۳) کوباند - فرونشانندند
 (۴) فرونشانندند - فرونشانندند

- ۴۹ - در جمله زیر، چه عاملی مانع از تولید اسم مصدر «*فروشش» شده است؟
 «امسال در نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، کتاب‌های زبان‌شناسی *فروشش خوبی داشتند.»
- (۱) محدودیت صرفی‌نحوی (Morphosyntactic Restriction)
  - (۲) محدودیت آوایی (Phonetic Restriction)
  - (۳) خلاً اتفاقی (Accidental Gap)
  - (۴) اصل بازداری (Blocking)
- ۴۰ - در کدام جمله، پدیده هم‌تصریفی (Syneratism) در مشخصه حالت، باعث ایجاد ابهام شده است؟
- (۱) نماندنش بی‌دلیل بود.
  - (۲) بدموقع می‌خرید.
  - (۳) خریدش بدموقع بود.
  - (۴) بی‌دلیل نمی‌ماند.
- ۴۱ - ریشه‌های افعال جمله مرکب «گفتیم نمی‌روم» در مجموع چند تکوازگونه (Allomorph) و گونه آزاد (Free Variation) گفتاری دارند؟
- (۱) پنج
  - (۲) شش
  - (۳) هفت
  - (۴) هشت
- ۴۲ - طبق اصل چهارم ناپدا: «یک تکواز می‌تواند دارای تکوازگونه صفر باشد، مشروط بر این‌که دارای تکوازگونه غیرصفر نیز باشد.»
 براساس این اصل، در کدام جمله تکوازهای آشکار و پنهان بیشتری وجود دارد؟
- (۱) شیشه‌ها را شکسته بود.
  - (۲) آن شیشه‌ها شکسته‌اند.
  - (۳) شیشه‌ها را شکانده آست.
  - (۴) آن شیشه‌ها شکسته بودند.
- ۴۳ - ریشه‌های «ساز، فرما، نویس» به ترتیب دارای تکوازگونه‌های /nevis, neveš/ /farmu, farmu/ و /saz, sax/ هستند که در زیر برخی از کاربردهای آن‌ها را ملاحظه می‌کنید:
- می‌سازم، سازه، سازگار، نساز، سازمان، فرمایش، می‌فرماید، نویسنده، نویسه، می‌نویسد
 می‌ساختم، ساخته، ساختار، نساخت، ساختمان، فرمودن، می‌فرمود، نوشته، توشتار، می‌نوشت
 با توجه به داده‌های بالا، کدام حوزه دستور بر توزیع گونه‌های ریشه‌های ریشه‌های یادشده نظارت می‌کند؟
- (۱) نحوی
  - (۲) معنایی
  - (۳) صرفی
  - (۴) آوایی
- ۴۴ - غیردستوری بودن جمله زیر معلول عبور از چه نوع جزیره‌ای است؟
 «سنگی که پسری که به سمت مدیر پرتاب کرد را می‌شناسم در دفتر مدرسه است.»
- (۱) جزیره گروه اسمی مرکب
  - (۲) جزیره پرسش‌واژه
  - (۳) جزیره ساختار هم‌پایه
- ۴۵ - در چارچوب نظریه حاکمیت و مرجع‌گزینی، کدام گزینه دلیل نادستوری بودن بازنمایی زیر را توضیح می‌دهد؟
- “*John wondered [CP whether [IP PRO_j to invite PRO_k]].”
- (۱) حضور whether در جایگاه شاخص CP
  - (۲) حضور whether در جایگاه هسته CP
  - (۳) حضور PRO_j در جایگاه فاعل بند ناخودایستا
  - (۴) حضور PRO_k در جایگاه مفعول بند ناخودایستا
- ۴۶ - در مراحل استفاقه نحوی کدام جمله، زنجیره‌های موضوع (A-Chain) بیشتری شکل می‌گیرند؟
- 1) He was believed to have written this story.
  - 2) They say he seems to have written this story.
  - 3) This story seems to be believed by everyone.
  - 4) It seems that they believe he has written this story.

-۴۷- در نحو کمینه‌گرا، کدام مشخصه صوری سبب می‌شود که کنشگر از شاخص گروه فعلی کوچک (Spec, vP) به شاخص گروه زمان (Spec, TP) حرکت کند؟

- (۱) مشخصه قوی حالت فاعلی $[_{\text{uD}}^{\text{NOM}}]$
 (۲) مشخصه قوی معرف $[_{\text{uD}}^{\text{*NOM}}]$

- (۳) مشخصه ضعیف معرف $[_{\text{uD}}^{\text{NOM}}]$
 (۴) مشخصه ضعیف حالت فاعلی $[_{\text{uD}}^{\text{NOM}}]$

-۴۸- کدام گزینه درباره ساختار نحوی گروه معرف (DP) زیر نادرست است؟

“Mary's striking resemblance to Sue”

(۱) سازه Mary برای بازبینی حالت اضافه به هسته D ارتقا می‌باید.

(۲) صفت Striking افزوده‌ای است که به لایه nP متصل می‌شود.

(۳) هسته اسمی resemblance به هسته nP ارتقا و انضمام می‌باید.

(۴) گروه to Sue متممی است که در ذیل لایه nP باقی می‌ماند.

-۴۹- کدام جمله به دلیل نقض شرط رؤیت‌پذیری (Visibility Condition) نادستوری است؟

(۱) * ویراستارها کسی را به مذکره با نحویون فرستاد.

(۲) * ویراستارها کسی به مذکره با نحویون فرستادند.

(۳) * ویراستارها هیچ کس را به مذکره با نحویون فرستادند.

(۴) * ویراستارها هیچ کس را به مذکره با نحویون نفرستادن.

-۵۰- کدام گزینه درباره رابطه سازه‌فرمانی (c-command) در نمودار زیر درست است؟

(۱) گره P بر Z و Q سازه‌فرمانی یکسویه می‌کند.

(۲) گره U بر Z و Q سازه‌فرمانی یکسویه می‌کند.

(۳) گره‌های Z و Y بر هم سازه‌فرمانی دوسویه می‌کنند.

(۴) گره‌های X و Y بر هم سازه‌فرمانی دوسویه می‌کنند.

-۵۱- در جمله زیر، سازه‌فرمانی کدام سازه بر ضمیر دوسویه (Reciprocal) «همدیگر»، عامل خوش‌ساختی اشتراق نحوی شده است؟

«آموزگارمان همیشه به دانش آموزانش مشورت با همدیگر را توصیه می‌کند.»

(۱) «آموزگار» در جایگاه فاعل ساختاری جمله

(۲)

«دانش آموزان» در جایگاه متهم حرف اضافه

(۳) ضمیر مستتر (PRO) در درون سازه مفعول مستقیم (۴) ضمیرک مستتر (pro) در درون سازه مفعول مستقیم

-۵۲- کدام جمله دستخوش فرایند کافت (Gapping) شده است؟

(۱) دارا یک کتاب به من و یک خودنویس به سارا داد. (۲) دارا یک کتاب به من داده بود، سارا نداده بود.

(۳) دارا یک کتاب به من داد، سارا یک خودنویس. (۴) دارا یک خودنویس به سارا داده بود، نداده بود؟

-۵۳- در چارچوب برنامه کمینه‌گرا و مفهوم انطباق موضعی (Locality of Matching)، کدام گزینه درباره ساخت زیربنایی بند اصلی جمله زیر درست است؟

“When I come at 6:00, will you have been practicing long?”

(۱) فعل واژگانی practicing در هسته فرافکن ProgP وند استمراری گرفته است.

(۲) فعل کمکی will در هسته گروه زمان با مشخصه [Pres] ادغام شده است.

(۳) هسته فرافکن ProgP از گره بالاتر ارزش نمود استمراری پذیرفته است.

(۴) هسته فرافکن PerfP از گره بالاتر ارزش نمود کامل پذیرفته است.

-۵۴- در نظریه حاکمیت و مرجع گزینی (GB) در ساخت کنترل اخباری کدام شرط باید برآورده شود؟

(۱) کنترل کننده دارای نقش معنایی کنشگر (Agent) باشد.

(۲) کنترل کننده در جمله ناخودایستا (Non-Finite) باشد.

(۳) کنترل کننده دارای حالت فاعلی (Nomative Case) باشد.

(۴) کنترل کننده ضمیر مستتر (PRO) را سازه‌فرمانی (C-Command) کند.

-۵۵- کدام گزینه به ترتیب درباره «رد پرسشوازه»، «ضمیر مستتر PRO» و «ضمیر فاعلی مستتر pro» صحیح است؟

(۱) [-anaphor, -pronominal], [+anaphor, +pronominal], [-anaphor, +pronominal]

(۲) [+anaphor, +pronominal], [+anaphor, -pronominal], [-anaphor, +pronominal]

(۳) [+anaphor, -pronominal], [+anaphor, -pronominal], [-anaphor, -pronominal]

(۴) [-anaphor, +pronominal], [+anaphor, +pronominal], [-anaphor, -pronominal]

-۵۶- کدام جمله معنای ترکیبی (Synthetic) دارد؟

(۲) همه متاهمل‌ها خوشحالند.

(۱) همه مجردها همسر دارند.

(۴) هیچ یک از متاهمل‌ها ازدواج نکرده‌اند.

(۳) همه متاهمل‌ها ازدواج کرده‌اند.

-۵۷- کدام گزینه جمله جنس (Generic) است؟

(۲) آن دخترها عروسک دوست دارد.

(۱) آن دخترها عروسک دوست دارند.

(۴) دخترهایم عروسک دوست دارد.

(۳) دخترهایم عروسک دوست دارند.

-۵۸- کدام ریشه‌های زیر در ساخت ماضی استمراری سوم شخص مفرد می‌توانند، به ترتیب، به همنویسگی و همنامی منجر شوند؟

(۴) گذار - طلب

(۳) گذار - پوش

(۲) گزار - پذیر

(۱) گزار - رقص

-۵۹- تیرگی ارجاعی در کدام نظریه معنی‌شناسی شناختی مطرح می‌شود؟

(۱) استعاره مفهومی

(۲) مجاز مفهومی

(۳) فضاهای ذهنی

(۴) معنی‌شناسی قالبی

-۶۰- کدام گزینه جمله زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«گستره یک عبارت ارجاعی .....»

(۲) بر مجموعه‌ای از مصادیق دلالت می‌کند.

(۱) بر یک مفهوم مشخص دلالت می‌کند.

(۴) بر یک مصدق مشخص دلالت می‌کند.

(۳) بر مجموعه‌ای از مفاهیم دلالت می‌کند.

-۶۱- تفاوت در دامنه باهم‌آیی واژه‌های هم‌معنی، کدام نوع هم‌معنایی را رقم می‌زند؟

(۴) تقریبی

(۳) نسبی

(۲) گفتمانی

(۱) سبکی

-۶۲- چندمعنایی منظم (Systemic Polysemy) براساس کدام مفهوم تعریف می‌شود؟

(۴) استعاره

(۳) تقابل معنایی

(۲) هم‌معنایی

(۱) مجاز

-۶۳- رابطه معنایی بین کدام جفت واژه‌ها متفاوت است؟

(۴) حضور - غیاب

(۳) زنده - مرده

(۲) مجرد - متاهمل

(۱) باهوش - کودن

-۶۴- کدام گزینه نمونه‌ای از یک محمول متقارن (Symmetric Predicate) است؟

(۲) وقف کردن

(۴) دوست داشتن

(۱) درون

(۳) همانند

۶۵- کدام گزینه معرف نظر سوسور درباره زبان است؟

۱) زبان موهبتی ریست‌شناختی در مغز انسان است.

۲) زبان نظامی روانشناسی در ذهن گویشوران زبان است.

۳) زبان واقعیتی شناختی و منبعث از تجربه فیزیکی فرد است.

۴) زبان بخشی از آگاهی جمعی، در تملک اجتماع و معرف آن است.

۶۶- فرضیه گشتارگر از سوی کدام گروه از زبان‌شناسان ارائه شد؟

۱) نقش‌گرایان

۲) توصیف‌گرایان آمریکایی

۴) ساختگرایان اروپایی

۳) معنی‌شناسان زایشی

۶۷- بنیانگذار مطالعات واج‌شناختی کیست؟

۱) نیکولای ترویتسکوی ۳) نوام چامسکی ۲) لری هایمن ۴) موریس هله

۶۸- کدام یک از اصطلاحات زبان‌شناختی از ابداعات مکتب پراگ است؟

۱) دال - مدلول

۲) جهانی‌های تلویحی - نشانداری

۳) فرانقش بینافردی - فرانقش اندیشگانی

۶۹- در چارچوب نظریه مقوله و میزان هلیدی کدام گزینه در زمرة مقولات است؟

۱) دستور، واژگان، بافت

۲) مرتبه، نمود و میزان تحلیل

۳) واحد، ساخت، طبقه و نظام

۷۰- کدام نظریه معرف رویکرد جی. آر. فرث در حوزه واج‌شناختی است؟

۱) واج‌شناسی نوایی

۲) واج‌شناسی طبیعی

۳) واج‌شناسی زایشی

۷۱- براساس آرای یاکوبسن، نقش ارجاعی زبان حاصل سوگیری پیام به سمت کدام عامل است؟

۱) گیرنده ۳) موضوع ۲) نظام رمزگان ۴) مجرای ارتباطی

۷۲- در حوزه تحلیل گفتمان، معنای «طرح‌واره» (Schema) به کدام مورد نزدیک است؟

۱) سیناریو (Script)

۲) نویت‌گیری (Turn-Taking)

۳) انسجام ساختاری (Cohesion)

۴) انسجام منطقی - معنایی (Coherence)

۷۳- در جمله‌های خبری هرگاه آغازگر (Theme) با فاعل انطباق داشته باشد ..... است، در غیر این صورت

..... است.

۱) مبتدا - خبر ۳) نشاندار - بی‌نشان ۲) خبر - مبتدا ۴) بی‌نشان - نشاندار

۷۴- با توجه به متن زیر کدام گزینه درباره اصول همکاری گراییس صادق است؟

سارا: میای شنبه با هم بریم سخنرانی دکتر فاطمی؟

آیدا: یکشنبه امتحان دارم.

سارا: آهان!

آیدا: خیلی مطمئن نیستم ولی تا جایی که می‌دونم انجام نمی‌شه.

۱) رعایت اصل کمیت و نقض اصول کیفیت، ارتباط و شیوه

۲) رعایت اصل کیفیت، نقض اصول کمیت، ارتباط و شیوه

۳) رعایت اصول کیفیت و ارتباط، نقض اصول ارتباط و شیوه

۴) رعایت اصول کیفیت، کمیت و ارتباط و نقض اصل شیوه

- ۷۵ - بروایه طبقه‌بندی هلیدی و حسن (۱۹۷۶)، جمله زیر از کدام یک از ابزارهای انسجام متن بهره بوده است؟
 «نمی‌دانم دیوارهای اتفاق چه تأثیر زهرآلودی با خودش داشت که انگار مرا مسموم می‌کرد»
- (۱) ابزار پیوندی: سببی (Causal)
  - (۲) ابزار واژگانی: باهم‌آیی (Collocation)
  - (۳) ابزار دستوری: ارجاع درون متنی به ماقبل (Anaphoric reference)
  - (۴) ابزار ادات ربط: افزایشی (Additive Reference)
- ۷۶ - کدام عبارت درباره اصطلاح «تحوّل از پایین» (Chang Form Below) ویلیام لباو (۱۹۷۲)، صحیح است؟
- (۱) تحولی ناخودآگاه است.
  - (۲) با موضوع اعتبار زبانی در پیوند است.
  - (۳) سامان و نظاممندی بر آن حاکم نیست.
  - (۴) در جهت تزدیک شدن به هنجارهای زبان معیار است.
- ۷۷ - کدام نظریه، شباهت زبان‌های پیجین موجود در دنیا را، با وجود فاصله زیاد آن‌ها از هم، توجیه می‌کند؟
- (۱) همگرایی
  - (۲) الگوی موجی
  - (۳) چند مبدئی
  - (۴) هویت اجتماعی
- ۷۸ - یکی از ویژگی‌های بارز گونه فارسی تهرانی تبدیل واکه /a/ به /u/ پیش از واکه‌های خیشومی /n/، /m/ است. اگر در تقلید از این هنجار زبانی، یک گویشور غیرتهرانی «لیوان» /livan/ را به صورت «لیوون» /livun/ تلفظ کند، با کدام پدیده روبه‌رو هستیم؟
- (۱) تغییر آوایی (Sound Change)
  - (۲) تصحیح افراطی (Hypercorrection)
  - (۳) تداخل آوایی (Phonetic Interference)
  - (۴) تغییر پراکنده (Sporadic Change)
- ۷۹ - کاربرد نامتقارن صورت‌های ضمیر دوم شخص مفرد به صورت «تو – شما»، معرف کدام گزینه است؟
- (۱) تأثیر تحوّلات ادبی و غیرزبانی بر زبان‌ها
  - (۲) دگرگونی‌های تاریخی و دارزمانی زبان‌ها
  - (۳) دگرگونی‌های همزمانی و نحوی زبان‌ها
  - (۴) تأثیر مؤلفه‌های قدرت و همبستگی بر انتخاب‌های زبانی
- ۸۰ - وجود ترکیب‌های «دهه مبارکه» و «عبدات عالیات» در زبان فارسی، نشان‌دهنده کدام نوع قرض‌گیری زبانی است؟
- (۱) واجی
  - (۲) واژگانی
  - (۳) دستوری
  - (۴) غیرمستقیم
- ۸۱ - پردازش بالا – پایین (Top-Down) به چه معناست؟
- (۱) پردازش زبان نخست در سطح عالی و سپس در سطح اولیه انجام می‌شود.
  - (۲) در پردازش داده‌های حسی، از اطلاعات پیشین و بافتی استفاده می‌شود.
  - (۳) در پردازش داده‌های حسی، از اطلاعات پیشین و بافتی استفاده نمی‌شود.
  - (۴) بخشی از پردازش زبان در قسمت بالایی مغز و بخشی در قسمت پایینی مغز انجام می‌شود.
- ۸۲ - بروایه کدام مدل بازناسی واژه، شنوندگان به نقطه بازناسی واژه، یعنی نقطه‌ای که آن واژه از کلمات دیگر متمایز می‌شود، حساس هستند؟
- (۱) لوگوزن (logogen)
  - (۲) پیوندگرا (Connectionism)
  - (۳) گروه همگن (Homogenous Group)
  - (۴) فعالیت تعاملی (Interactive Activity)
- ۸۳ - کدام تکنیک در تعیین سوبرتری (lateralization) زبانی نیمکره‌های مغز مورد استفاده قرار می‌گیرد؟
- (۱) شنود دوچانبه (Dichotic Listening)
  - (۲) حرکت چشم (Eye Tracking)
  - (۳) تصمیم‌گیری واژگانی (Lexical Decision)
  - (۴) آماده‌سازی (Priming)

-۸۴- کدام عوامل، سرعت دسترسی به واژه‌ها و بازشناسی آن را افزایش می‌دهند؟

- (۱) بسامد پایین، سن فراگیری بالاتر، وجود واژه‌های مجاور بیشتر
- (۲) بسامد پایین، سن فراگیری پایین‌تر، وجود واژه‌های مجاور کمتر
- (۳) بسامد بالا، سن فراگیری بالاتر، وجود واژه‌های مجاور کمتر
- (۴) بسامد بالا، سن فراگیری پایین‌تر، وجود واژه‌های مجاور بیشتر

-۸۵- در مدل گرت، خطای جابه‌جایی واژه مانند «مریم چاقو را با گوشت خرد کرد»، در کدام سطح صورت می‌گیرد؟

- (۱) مفهومی (Conceptual)
- (۲) موقعیتی (Positional)
- (۳) کارکردی (Functional)
- (۴) واجی (Phonological)

-۸۶- در مسئله بازشناسی گفتار با رویکرد آماری، اگر S بیانگر سیگنال گفتار و W بیانگر دنباله کلمات باشد، کدام رابطه صحیح است؟

$$P(W|S) = P(S|W)P(S) \quad (۱)$$

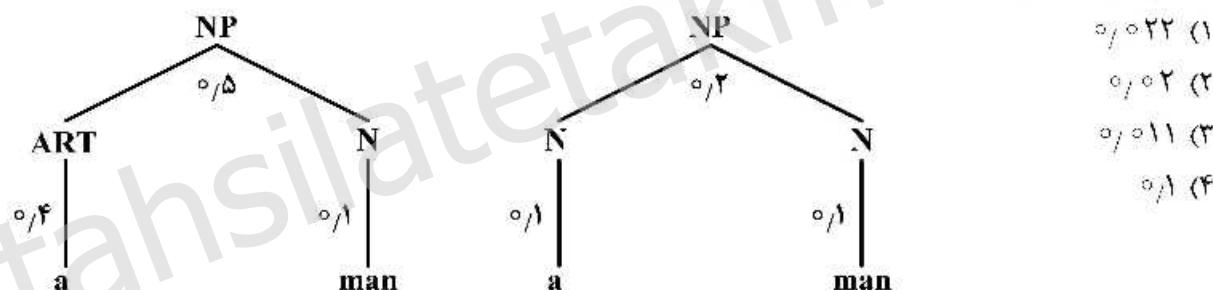
$$P(W|S) = P(S|W)P(W) \quad (۲)$$

$$\arg \max_w P(W|S) = \arg \max_w P(S|W)P(S) \quad (۳)$$

$$\arg \max_w P(W|S) = \arg \max_w P(S|W)P(W) \quad (۴)$$

-۸۷- عبارت اسمی "a man" توسط دو قاعدة دستوری، با احتمالات داده شده، به صورت زیر تجزیه نحوی شده است.

احتمال تولید عبارت "a man" توسط مقوله NP چقدر است؟

-۸۸- کدام یک از مازول‌های زیر جزو نیازمندی‌های بردازشی در سامانه‌های تبدیل متن به گفتار فارسی است؟

- (۱) تشخیص مرجع ضمایر (stop words)
- (۲) شناسایی ایست واژه‌ها (POS tagging)
- (۳) تشخیص خودکار برحسب اجزای کلام (POS tagging)
- (۴) رفع ابهام معنایی کلمات Homonym مانند «شیر»

-۸۹- در یک پیکره متنی، کلمه بعد از کلمه a ، یکی از کلمات b یا c است. اگر شمارش بایگرم ab و کلمه ac برابر با ۲ و تعداد کلمه a در پیکره برابر با ۵ باشد، احتمال بایگرم $P(c|a)$ چقدر است؟

$$\frac{1}{2} \quad (۴) \qquad \frac{2}{3} \quad (۳) \qquad \frac{3}{5} \quad (۲) \qquad \frac{2}{5} \quad (۱)$$

-۹۰- کدام یک از معیارهای زیر، معمولاً برای ارزیابی سامانه‌های خلاصه‌ساز متنی به کار می‌رود؟

MOS (۴)   Perplexity (۳)   MSE (۲)   ROUGE (۱)

tahsilatetakmili.com